

32001R1338

2001 7 4

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 181/6

TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1338/2001

2001 m. birželio 28 d.

nustatantis priemones, būtinas euro apsaugai nuo padirbinėjimo

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 123 straipsnio 4 dalies trečiąjį sakinį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽²⁾,atsižvelgdama į Europos centrinio banko nuomonę ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) 1998 m. gegužės 3 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 974/98 dėl euro įvedimo ⁽⁴⁾ nustato, kad nuo 2002 m. sausio 1 d. Europos centrinis bankas (ECB) ir dalyvaujančių valstybių narių nacionaliniai centriniai bankai turi išleisti į apyvartą euro banknotus, o dalyvaujančių valstybių narių centriniai bankai išleisti į apyvartą euro monetas; dėl to reikia skubiai patvirtinti euro apsaugos nuo padirbinėjimo sistemą, kad ji galėtų veikti dar prieš išleidžiant euro banknotus ir monetas į apyvartą.
- (2) Susitarimai, nustatyti 1995 m. liepos 26 d. Tarybos aktu, parengiančiu Konvenciją dėl Europos policijos biuro įsteigimo (Europolo konvenciją) ⁽⁵⁾ ir 1999 m. balandžio 29 d. Tarybos sprendimu, išplečiančiu Europolo mandatą kovoti su pinigų ir mokėjimo priemonių padirbinėjimu ⁽⁶⁾, nustatytos priemonės yra skirtos kovai su padirbinėjimu apskritai.
- (3) Savo 2000 m. gegužės 29 d. pamatiniu Sprendimu dėl apsaugos nuo padirbinėjimo padidinimo bausmėmis ir kitomis sankcijomis pagal baudžiamąją teisę dėl euro

įvedimo ⁽⁷⁾ Taryba priėmė nuostatas, kuriomis siekiama užtikrinti, kad euras būtų deramai saugomas veiksmingomis priemonėmis pagal baudžiamąją teisę.

- (4) Priemonės apsaugoti eurą nuo padirbinėjimo yra svarbios Bendrijai kaip dalis jos atsakomybės už bendrą valiutą; atskiros valstybės narės vienos negali patenkinamai užtikrinti teisinės euro apsaugos, nes euro banknotai ir monetos pateks į apyvartą už dalyvaujančių valstybių narių teritorijų ribų. Tokiu būdu, siekiant kad euro banknotai ir monetos galėtų cirkuliuoti tinkamomis sąlygomis, reikia priimti Bendrijos teisės aktus, apibrėžiančius būtinas priemones, užtikrinančias bendrą veiksmingą ir suderintą euro apsaugą nuo veikų, galinčių kelti pavojų jo patikimumui, ir patvirtinti atitinkamas priemones, kad viskam būtų laiku pasirengta iki 2002 m. sausio 1 d.
- (5) Kad šis reglamentas galėtų būti taikomas, reikia apibrėžti tam tikras sąvokas, tokias kaip euro padirbinėjimas, arba perimti esamus apibrėžimus, nustatyti techninius ir statistinius duomenis bei nacionalines institucijas, kompetentingas atlikti tyrimus, *inter alia*, numatant rinkti ir analizuoti duomenis apie padirbinėjimą, įskaitant Ženevos konvencijos 12 straipsnyje numatytus centrinius biurus.
- (6) Reikėtų užtikrinti, kad kompetentingų nacionalinių institucijų surinkti techniniai ir statistiniai duomenys apie padirbtus euro banknotus bei monetas ir, kiek įmanoma, apie neteisėtus banknotus būtų pranešami ECB, kartu leidžiant su tokiais duomenimis susipažinti kompetentingoms nacionalinėms institucijoms ir pagal jos pareigas Komisijai. Taip pat numatoma, kad su tokiais duomenimis pagal susitarimą su ECB galės susipažinti Europolas.
- (7) Pagal ECB gaires ⁽⁸⁾ ECB įsteigtas ir jam pavaldus Padirbtų pinigų analizės centras (PPAC) centralizuotu būdu klasifikuoja ir analizuoja su banknotų padirbinėjimu susijusius techninius duomenis.

⁽¹⁾ OL C 337 E, 2000 11 28, p. 264.

⁽²⁾ Nuomonė pateikta 2001 m. gegužės 3 d. (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽³⁾ OL C 19, 2001 1 20, p. 18.

⁽⁴⁾ OL L 139, 1998 5 11, p. 1. Reglamentas su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2596/2000 (OL L 300, 2000 11 29, p. 2).

⁽⁵⁾ OL C 316, 1995 11 27, p. 1.

⁽⁶⁾ OL C 149, 1999 5 28, p. 16 ir klaidų atitaisymas, pateiktas OL C 229, 1999 8 12, p. 14.

⁽⁷⁾ OL L 140, 2000 6 14, p. 1.

⁽⁸⁾ 1998 m. rugpjūčio 26 d. Europos centrinio banko gairės dėl tam tikrų su euro banknotais susijusių nuostatų su pakeitimais, padarytais 1999 m. rugpjūčio 26 d. (OL L 258, 1999 10 5, p. 32).

- (8) Pagal 2000 m. vasario 28 d. Tarybos patvirtintą techninę padirbtų euro monetų tvarkymo schemą numatoma, kad ECB sistemingai rinkis techninę informaciją apie euro padirbinėjimą, Bendrijos lygmeniu bus įsteigtas padirbtų euro monetų techninei analizei ir klasifikavimui skirtas Europos techninis ir mokslinis centras (ETMC), o nacionaliniu lygmeniu — nacionaliniai monetų analizės centrai (MNAC).
- (9) Numatyta galimybė laikinai ETMC įsteigti kaip atskirą ir nepriklausomą administracinį vienetą Paryžiaus monetų kalykloje remiantis Tarybos pirmininko ir Prancūzijos finansų ministro pasikeitimu laiškais 2000 m. vasario 28 d. ir birželio 9 d.; šiame reglamente turi būti nustatyti jo uždaviniai; deramu laiku Taryba nuspręs dėl ETMC būsimo statuso ir nuolatinės būstinės.
- (10) Būtina numatyti, kad padirbti euro banknotai būtų perduodami identifikavimui nacionaliniams analizės centrams (NAC); padirbtos monetos turėtų būti perduodamos MNAC.
- (11) Būtina numatyti, kad kredito ir visos kitos įstaigos, savo profesionalia veikla susijusios su banknotų ir monetų rūšavimu ir platinimu visuomenėje, įskaitant tas, kurių veiklą sudaro banknotų ir monetų keitimas, pavyzdžiui, valiutos keityklos, pareiga yra pašalinti iš apyvartos euro banknotus ir monetas, kurie, jų turimomis žiniomis arba esant pakankamam pagrindui, yra vertinami kaip padirbti, ir perduoti juos kompetentingoms nacionalinės institucijoms. Be to, reikia numatyti, kad valstybės narės imtųsi veiksmų taikyti atitinkamas, jų nuomone, sankcijas, jeigu minėtos įstaigos tinkamai nevykdytų savo įsipareigojimų.
- (12) Siekiant užtikrinti veiksmingą ir pastovią euro apsaugą turi būti organizuotas glaudus ir nuolatinis kompetentingų nacionalinės institucijų, Komisijos ir ECB bendradarbiavimas, ypač informacijos, išskyrus asmens duomenis, apsi-keitimo savitarpio bendradarbiavimo ir pagalbos tarp Bendrijos ir nacionalinės valdžios institucijų, mokslinės paramos ir profesinio mokymo srityse. Šiuo tikslu, nemi-kindama ECB vaidmens saugant eurą nuo padirbinėjimo, Komisija ir toliau reguliariai atitinkamame patariamajame komitete konsultuosis su pagrindiniais kovos su euro padirbinėjimu dalyviais (įskaitant ECB, ETMC, Europolą ir Interpolą), dėl visaapimančių euro apsaugos sąlygų pageri-nimo remiantis teisės aktų leidybos iniciatyvomis, siekiant kad būtų sustiprinta padirbinėjimo prevencija ir kova su juo.
- (13) Siekiant užtikrinti apsiikeitimą išsamiais, patikslintais ir palyginamaisiais duomenimis ir būtiną šių duomenų patei-kimą, reikėtų priimti nuostatą dėl strateginės ir operatyvinės informacijos centralizavimo valstybėse narėse. Šiuo tikslu turi būti priimta nuostata, kad valstybės narės imtųsi reikiamų veiksmų, leidžiančių centriniams
- biurams atlikti savo užduotį pagal Ženevos konvenciją, kad būtų užtikrintas keitimasis informacija tarpusavyje ir tarp nacionalinių Europolo padalinių.
- (14) Įvairūs Bendrijos partneriai, vykdydami savo viena kitą papildančias užduotis, remdamiesi pagalba, kurią pagal 1999 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentą gali teikti Europolas, turi sutelkti visas priemones, reikalingas apsau-goti eurą nuo žalingų neteisėtos padirbinėjimo veiklos padarinių. Europolas savo funkciją atlieka nepažeisdamas Europos bendrijos kompetencijos; griežtai laikydamiesi savo atitinkamos kompetencijos, Europolas ir Europos bendrija turėtų nustatyti bendradarbiavimo formas, lei-džiančias jiems kuo veiksmingiau atlikti savo atitinkamas funkcijas; šiuo tikslu pirmenybė turėtų būti teikiama glau-daus ir nuolatinio bendradarbiavimo organizavimui remiantis atitinkamais pagal tam tikras Europolo konven-cijos nuostatas sudarytiniais Europolo ir ECB bei, kita ver-tus, Europolo ir Komisijos susitarimais.
- (15) Atsižvelgiant į tai, kad euru, kaip tarptautinių sandorių valiuta, naudosis ne valstybės narės, turėtų būti priimtos nuotatos dėl struktūrizuoto bendradarbiavimo, apimančio visus atitinkamus dalyvius, iškilus padirbinėjimo atvejams ne valstybėse narėse.
- (16) Šiame reglamente nustatytos priemonės nesumažina vals-tybių narių galių taikyti savo baudžiamosios teisės įstaty-mus siekiant apsaugoti eurą nuo padirbinėjimo,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 SKYRIUS

TIKSLAS IR APIBRĖŽIMAI

1 straipsnis

Tikslas

- Šio reglamento tikslas — nustatyti priemones, būtinas numant išleisti į apyvartą euro banknotus ir monetas taip, kad jie būtų apsaugoti nuo padirbinėjimo.
- Šiame reglamente „padirbinėjimas“ – tai:
 - bet kokia neteisėta euro banknotų ar euro monetų gamyba ar jų klastojimas, nepaisant to, kokios priemonės bebūtų naudo-jamos;
 - neteisėtas padirbtų euro banknotų ar euro monetų išleidimas į apyvartą;
 - adirbtų euro banknotų ar suklastotų euro monetų importas, eksportas, vežimas, gavimas ar įsigijimas siekiant juos išleisti į apyvartą ir žinant, kad jie yra padirbti;

d) neteisėta gamyba, gavimas ar išsigijimas:

- instrumentų, daiktų, kompiuterių programų ir bet kokių kitokių priemonių, specialiai pritaikytų apgaulingai euro banknotų ar monetų gamybai ar klastojimui,

arba

- hologramų ar kitų komponentų, padedančių apsaugoti euro banknotus ir monetas nuo jų gaminimo ar perdavimo apgaulės būdu.

3. Šis reglamentas taikomas, nepažeidžiant nacionalinės baudžiamosios teisės taikymo, euro apsaugai nuo padirbinėjimo.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šiame reglamente:

- a) „padirbti banknotai“ ir „padirbtos monetos“ – tai neteisėtu būdu pagaminti ar perdaryti eurų nominalo banknotai ir monetos arba turintys euro banknotų ar monetų išvaizdą;
- b) „kompetentingos nacionalinės institucijos“ – tai valstybių narių paskirtos institucijos:
- padirbtiems banknotams ir monetoms nustatyti,
 - rinkti ir analizuoti techninius ir statistinius duomenis apie padirbtus banknotus, pirmiausia nacionaliniuose centriniuose bankuose ar kitose įgaliotose institucijose,
 - rinkti ir analizuoti techninius ir statistinius duomenis apie padirbtas monetas, pirmiausia nacionalinėse pinigų kalyklose, nacionaliniuose centriniuose bankuose ar kitose įgaliotose institucijose,
 - rinkti duomenis apie euro padirbinėjimą ir teikti juos analizei, pirmiausia Ženevos konvencijos 12 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms centrinėms įstaigoms;
- c) „kredito įstaigos“ – tai 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/12/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo ⁽¹⁾ 1 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje nurodytos institucijos;
- d) „techniniai ir statistiniai duomenys“ – tai duomenys, pagal kuriuos padirbti banknotai ar padirbtos monetos gali būti atpažinti (techninis padirbimo tipo aprašymas), bei duomenys

apie padirbtų banknotų ir padirbtų monetų skaičių pagal jų kilmę, ypač geografinę;

- e) „Ženevos konvencija“ – tai 1929 m. balandžio 20 d. pasirašyta Tarptautinė konvencija dėl kovos su pinigų padirbinėjimu ⁽²⁾;
- f) „Europolo konvencija“ – tai 1995 m. liepos 26 d. Konvencija dėl Europolo įsteigimo ⁽³⁾.

2 SKYRIUS

TECHNINIAI IR STATISTINIAI DUOMENYS

3 straipsnis

Rinkimas ir prieiga

1. Techninius ir statistinius duomenis apie valstybėse narėse rastus padirbtus banknotus ir padirbtas monetas renka ir indeksuoja kompetentingos nacionalinės institucijos. Šie duomenys perduodami Europos centriniam bankui laikymo ir tvarkymo tikslais.

2. Europos centrinis bankas renka ir laiko techninius ir statistinius duomenis apie padirbtus banknotus ir padirbtas monetas, rastus valstybėse, nesančiose Bendrijos narėmis.

3. Kompetentingos nacionalinės institucijos ir Komisija savo atsakomybės srityse turi prieigą prie Europos centrinio banko laikomų techninių ir statistinių duomenų. Europolas prie tokių duomenų turi prieigą pagal savo susitarimą su Europos centriniu banku laikantis atitinkamų Europolo konvencijos nuostatų ir jomis remiantis priimtų nuostatų.

4 straipsnis

Pareiga perduoti padirbtus banknotus identifikavimui

1. Susitarusios su Europos centriniu banku, valstybės narės pagal savo nacionalinės teisės aktus ir praktiką paskiria arba įsteigia Nacionalinį analizės centrą (NAC).

2. Kompetentingos nacionalinės institucijos leidžia NAC tirti banknotus, įtariamus, esant padirbtais ir nedelsdamos pateikia NAC analizei ir identifikavimui reikalingus kiekvieno banknoto, įtariamo esant padirbtu, tipo pavyzdžius bei turimus techninius ir statistinius duomenis. NAC siunčia Europos centriniam bankui kiekvieną naują banknoto, įtariamo esant padirbtu tipą, atitinkantį Europos centrinio banko priimtus kriterijus.

3. Šio straipsnio 2 dalis taikoma taip, kad ji neužkerta kelio naudoti ar laikyti banknotus, įtariamus esant padirbtais, kaip įrodymus baudžiamajame procese.

4. Europos centrinis bankas galutinius kiekvieno naujo padirbto banknoto tipo analizės ir klasifikavimo rezultatus praneša kompetentingoms nacionalinėms institucijoms ir pagal jos atsakomybės sritis Komisijai. Pagal 3 straipsnio 3 dalyje minėtą susitarimą Europos centrinis bankas praneša rezultatus Europolui.

⁽¹⁾ OL L 126, 2000 5 26, p. 1. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 2000/28/EB (OL L 275, 2000 10 27, p. 37).

⁽²⁾ League of Nations Treaty Series Nr. 2623 (1931), p. 372.

⁽³⁾ OL C 316, 1995 11 27, p. 2.

5 straipsnis

Pareiga perduoti padirbtas monetas identifikavimui

1. Valstybės narės pagal savo nacionalinės teisės aktus ir praktiką paskiria arba įsteigia Nacionalinį monetų analizės centrą (MNAC).

2. Kompetentingos nacionalinės institucijos leidžia MNAC tirti monetas, įtariamą esant padirbtas ir nedelsdamos pateikia MNAC analizei ir identifikavimui reikalingus kiekvieno monetos, įtariamą esant padirbtos tipo pavyzdžius bei turimus techninius ir statistinius duomenis. MNAC siunčia Europos techniniam ir moksliniam centrui (ETMC) kiekvieną monetos, įtariamą esant padirbtos tipą, atitinkantį Europos techninio ir mokslinio centro priimtus kriterijus; tuo tikslu Europos centrinis bankas teikia MNAC visus turimus techninius ir statistinius duomenis apie padirbtas euro monetas.

3. Šio straipsnio 2 dalis taikoma taip, kad ji neužkerta kelio naudoti ar laikyti monetas, įtariamą esant padirbtas, kaip įrodymus baudžiamajame procese.

4. ETMC analizuoja ir klasifikuoja kiekvieną naują padirbtos euro monetos tipą. Šiuo tikslu ETMC turi prieigą prie ECB laikomų padirbtų euro monetų techninių ir statistinių duomenų. ETMC atitinkamus galutinius savo analizės ir klasifikavimo rezultatus praneša kompetentingoms nacionalinėms institucijoms ir pagal jų atsakomybės sritį Komisijai ir Europos centriniam bankui. Pagal 3 straipsnio 3 dalyje minėtą susitarimą Europos centrinis bankas praneša tuos rezultatus Europolui.

3 SKYRIUS

PAREIGOS IR SANKCIJOS

6 straipsnis

Kredito įstaigų pareigos

1. Kredito įstaigos ir visos kitos įstaigos, savo profesionalia veikla susijusios su banknotų ir monetų tvarkymu ir platinimu visuomenei, įskaitant tas, kurių veiklą sudaro įvairių valiutų banknotų ir monetų keitimas, pavyzdžiui, valiutos keityklos, įpareigojamos pašalinti iš apyvartos gautus euro banknotus ir monetas, kurie šių įstaigų turimomis žiniomis arba pagrįstu manymu yra padirbti. Jos turi nedelsdamos perduoti juos kompetentingoms nacionalinėms institucijoms.

2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, užtikrinančių, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms įstaigoms, nevykdančioms savo pareigų pagal minėtą straipsnio dalį, būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasios sankcijos.

3. Valstybės narės iki 2002 m. sausio 1 d. priima įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus siekiant taikyti šį straipsnį. Apie juos jos nedelsdamos praneša Komisijai ir Europos centriniam bankui.

4 SKYRIUS

BENDRADARBIAVIMAS IR SAVITARPIO PAGALBA

7 straipsnis

Bendradarbiavimas siekiant apsaugoti eurą nuo padirbinėjimo

1. Siekdamas veiksmingos euro apsaugos nuo padirbinėjimo, valstybės narės, Komisija ir Europos centrinis bankas bendradarbiauja tarpusavyje ir su Europolu pagal Europolo konvenciją ir pagal ja remiantis priimtas nuostatas. Tuo tikslu Komisija ir Europos centrinis bankas veda derybas siekdami deramu laiku sudaryti susitarimą su Europolu.

2. Kompetentingos nacionalinės institucijos, Komisija ir Europos centrinis bankas, atlikdami savo atitinkamus uždavinius, visų pirma bendradarbiauja:

- keisdami informaciją apie padirbinėjimo prevenciją ir kovą su padirbtų banknotų ir padirbtų monetų išleidimu į apyvartą,
- teikdami nuolatinę informaciją apie padirbinėjimo poveikį strateginės analizės tikslais,
- užtikrindami savitarpio pagalbą, užkertančią kelią padirbinėjimui ir padedančią kovoti su padirbtų banknotų ir padirbtų monetų išleidimu į apyvartą, kuri, *inter alia*, apima mokslinę paramą ir profesinį mokymą su valstybių narių logistine parama.

3. Savitarpio pagalbos plotmėje Ženevos konvencijos 12 straipsnyje minėtos nacionalinės centrinės įstaigos ir Europos centrinis bankas, o prireikus ir Komisija, pagal jų atitinkamus įgaliojimus ir nesumenkindami Europolo vaidmens, nustato techninių duomenų perdavimo (išankstinio įspėjimo) sistemą.

8 straipsnis

Informavimo centralizavimas nacionaliniu lygmeniu

1. Valstybės narės užtikrina, kad, vos tik nustačius kokią nors padirbinėjimo atvejį, informacija nacionaliu lygmeniu būtų perduodama nacionalinei centrinei įstaigai, kad per Europolo nacionalinį padalinį ji būtų pasiųsta Europolui.

2. Valstybės narės imasi visų priemonių, reikalingų užtikrinti keitimąsi informacija tarp nacionalinės centrinės įstaigos ir Europolo nacionalinio padalinio.

9 straipsnis

Santykiai su išorinėm įstaigom

1. Komisija ir valstybės narės, palaikydamos glaudžius ryšius su Europos centriniu banku, bendradarbiauja su valstybėmis, nesančiomis Bendrijos narėmis, ir tarptautinėmis organizacijomis. Toks bendradarbiavimas apima pagalbą, reikalingą, kad būtų užkirstas kelias euro klastojimui ir kovojama su juo, pagal neteisėtos veiklos prevencijos nuostatas, numatytas Bendradarbiavimo, Asociacijos ir Rengimosi stojimui sutartyse.

2. Taryba užtikrina, kad į Europos bendrijos ir valstybių, nesančių Bendrijos narėmis, Bendradarbiavimo, Asociacijos ir Rengimosi stojimui sutartis būtų įtrauktos nuostatos, sudarančios sąlygas taikyti 3 straipsnio 2 dalį.

5 SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10 straipsnis

Kompetentingos nacionalinės institucijos

1. Valstybės narės Europos centriniam bankui ir Komisijai siunčia 2 straipsnio b punkte minėtų kompetentingų nacionalinių institucijų sąrašą.
2. Tie sąrašai skelbiami *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse pagal Europos bendrijos steigimo sutartį.

Priimta Liuksemburge, 2001 m. birželio 28 d.

11 straipsnis

Neteisėtu būdu išleisti banknotai

Kiek įmanoma, 3, 4, 7, 8 ir 9 straipsnių nuostatos taikomos euro nominalo banknotams, pagamintiems naudojant teisėtas gamybos priemones arba įrangą pažeidžiant nuostatas, pagal kurias kompetentingos institucijos gali išleisti banknotus, arba išleistiems į apyvartą pažeidžiant sąlygas, pagal kurias kompetentingos institucijos gali išleisti į apyvartą, ir be tų valdžios institucijų sutikimo.

12 straipsnis

Taikomumas

1–11 straipsniai galioja tose valstybėse narėse, kurios yra priėmusios eurą kaip savo bendrą valiutą.

13 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

Jis taikomas nuo 2002 m. sausio 1 d. Tačiau nuo jo paskelbimo dienos jis taikomas banknotams ir monetoms, kurie dar neišleisti, bet kuriuos ketinama išleisti.

Tarybos vardu

Pirmininkas

B. ROSENGREN